

ПОСТАНОВА

08 липня 2014 року

м. Київ

№ 402

Про затвердження Змін до Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України

Відповідно до статей 7, 15, 41 Закону України “Про Національний банк України” та статей 68, 71 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою забезпечення відображення в бухгалтерському обліку формування резервів під кредитні операції в банках України Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 27 грудня 2007 року № 481, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 січня 2008 року за № 48/14739 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту бухгалтерського обліку (Лукаевич Б. В.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Ричаківську В. І.

4. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова

В. О. Гонтарева

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
08 липня 2014 року № 402

Зміни до Інструкції
з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних)
операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в
банках України

1. У главі 1 розділу I:

абзац другий пункту 1.4 викласти в такій редакції:

“Банк відображає в бухгалтерському обліку операції з надання кредиту [розміщення вкладу (депозиту)] та отримання кредиту [залучення вкладу (депозиту)] на міжбанківському ринку як операції з похідними фінансовими інструментами, якщо такі операції здійснюються: у різних валютах; з одним і тим самим контрагентом і пов’язані з одним і тим самим ризиком; одночасно і не можуть виконуватися окремо; з однаковим терміном погашення”;

пункт 1.21 викласти в такій редакції:

“1.21. Банк у разі надання/отримання кредиту відображає на рахунку неамортизованого дисконту/премії за кредитами суму наперед отриманих (сплачених) комісій та амортизує їх на процентні доходи (витрати) протягом дії фінансового інструменту.

Банк здійснює розподіл суми наперед отриманих/сплачених комісій, що є невід’ємною частиною доходу/витрат за фінансовим інструментом, за траншами кредитної лінії, на пропорційній основі з урахуванням умов договору про кредитну лінію”;

доповнити главу новим пунктом такого змісту:

“1.35. Банк відображає в бухгалтерському обліку резерви за наданими зобов’язаннями з кредитування відповідно до глави 6 розділу IV цієї Інструкції”.

2. Пункт 3.1 глави 3 розділу II викласти в такій редакції:

“3.1. Банк відображає в бухгалтерському обліку забезпечення за кредитом [майно, у тому числі майнові права на грошові кошти, які розміщені на вклад (депозит)], за позабалансовими рахунками за справедливою вартістю такою проводкою:

а) отриману заставу:

Дебет

Рахунки для обліку отриманої застави;

Кредит

Контррахунок;

б) отриману гарантію (поручительство):

Дебет

Контррахунок;

Кредит

Рахунки для обліку отриманих гарантій”.

3. У розділі IV:

1) у главі 6:

абзац перший пункту 6.9 викласти в такій редакції:

“6.9. Банк має визначити потрібну суму для сплати за наданою гарантією станом на звітну дату, якщо він упевнений у тому, що змушений буде платити за такою гарантією. Відповідно до пункту 6.4 цієї глави здійснюється повна амортизація отриманої суми комісії за надану гарантію, та формується резерв такою бухгалтерською проводкою”;

абзац третій пункту 6.11 викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку резервів за виданими зобов'язаннями”;

в абзаці першому пункту 6.12:

у першому реченні слова “фактично визначено” замінити словами “є впевненість”;

друге речення виключити.

У зв'язку з цим речення третє уважати реченням другим;

пункт 6.13 викласти в такій редакції:

“6.13. Якщо гарантія забезпечена грошовими коштами, то банк виконує гарантію і здійснює таку бухгалтерську проводку:

Дебет

Рахунки для обліку коштів в розрахунках, рахунки для обліку залучених вкладів (депозитів);

Кредит

Рахунки для обліку грошових коштів і банківських металів, рахунки клієнтів”;

2) у пункті 9.10 глави 9 слово та цифри “пунктом 1.30” замінити словом та цифрами “пунктом 1.31”.

4. Абзаци сьомий та восьмий пункту 5.3 глави 5 розділу V замінити трьома новими абзацами такого змісту:

“Кредит

Рахунок для обліку інших операційних доходів – на різницю між нарахованими та сплаченими процентами за зниженою ставкою, що відносяться до попереднього звітного року;

Рахунок для обліку інших операційних витрат – на різницю між нарахованими та сплаченими процентами за зниженою ставкою, що відносяться до поточного звітного року”.

5. У розділі VII:

1) пункт 1.3 глави 1 доповнити новим абзацом сьомим такого змісту:

“Банк визначає суму витрат на реалізацію застави та час, необхідний для її реалізації, на підставі документально підтвердженого власного практичного досвіду або, в разі відсутності такого досвіду, на обґрунтованій інформації з ринку та/або нормах законодавства України. До витрат на реалізацію мають бути віднесені витрати на юридичні послуги, доставку активу, доведення активу до стану, прийнятного для продажу, та інші витрати, що безпосередньо пов’язані з реалізацією активу. Для фінансових активів, за якими банк не може застосовувати метод ефективної ставки відсотка (наприклад, кредити овердрафт), дисконтування майбутнього грошового потоку від застави здійснюється за процентною ставкою, визначеною в кредитному договорі”.

У зв’язку з цим абзаци сьомий – одинадцятий уважати відповідно абзацами восьмим – дванадцятим;

2) в абзаці одинадцятому пункту 2.4 глави 2 слова “рахунки для обліку відрахувань у резерви” виключити.

6. У колонці третій додатка до Інструкції:

доповнити колонку пункту 2 після рахунку 2643 П “Кошти виборчого фонду кандидата в народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі, кандидата в депутати в одномандатному, одномандатному мажоритарному виборчому окрузі, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови” рахунком 2644 П “Кошти фонду референдуму ініціативної групи з проведення всеукраїнського референдуму”;

у пункті 5 рахунки 2072 А “Короткострокові кредити в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання”, 2073 А “Довгострокові кредити в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання”, 2074 А “Довгострокові кредити, що надані суб’єктам господарювання за участю кредитів Національного банку України” виключити;

у пункті 6 у назвах рахунків 2700 П “Короткострокові кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій” та

2701 П “Довгострокові кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій” слово “фінансових” виключити;

у пункті 16 рахунок 2077 А “Прострочена заборгованість за кредитами в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання” виключити;

у пункті 22 рахунок 2078 А “Нараховані доходи за кредитами в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання” виключити;

у пункті 28 у назві рахунку 2708 П “Нараховані витрати за кредитами, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій” слово “фінансових” виключити;

у пункті 31 рахунок 2079 А “Прострочені нараховані доходи за кредитами в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання” виключити;

у пункті 36 назву рахунку 3690 П “Резерви за виданими зобов’язаннями” викласти в такій редакції: “3690 П “Резерви за виданими фінансовими зобов’язаннями”;

у пункті 41 рахунок 2076 КА “Неамортизований дисконт за кредитами в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання” виключити;

у пункті 43 у назві рахунку 2706 КП “Неамортизований дисконт за кредитами, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій” слово “фінансових” виключити;

у пункті 49 рахунок 2075 А “Неамортизована премія за кредитами в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання” виключити;

у пункті 50 у назві рахунку 2707 П “Неамортизована премія за кредитами, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій” слово “фінансових” виключити;

у пункті 60 рахунки 6027 АП “Процентні доходи за кредитами в інвестиційну діяльність, що надані суб’єктам господарювання” та 6043 АП “Процентні доходи за кредитами в інвестиційну діяльність, що надані фізичним особам” виключити;

у пункті 68 назву рахунку 6390 П “Дохід від наданих кредитів, розміщених вкладів (депозитів) за ставкою, яка вища, ніж ринкова” викласти в такій редакції: “6390 П “Дохід під час первісного визнання фінансових активів за вартістю, вищою/нижчою, ніж справедлива”;

у пункті 69 назву рахунку 6398 П “Дохід від отриманих кредитів, залучених вкладів (депозитів) за ставкою, яка нижча, ніж ринкова” викласти в такій редакції: “6398 П “Дохід під час первісного визнання фінансових зобов’язань за вартістю, вищою/нижчою, ніж справедлива”;

у пункті 71 у назві рахунків 7060 АП “Процентні витрати за короткостроковими кредитами, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій” та 7061 АП “Процентні витрати за довгостроковими кредитами, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій” слово “фінансових” виключити;

у пункті 77 назву рахунку 7390 А “Витрати від наданих кредитів, розміщених вкладів (депозитів) за ставкою, яка нижча, ніж ринкова” викласти в такій редакції: “7390 А “Витрати під час первісного визнання фінансових активів за вартістю, вищою/нижчою, ніж справедлива”;

у пункті 78 назву рахунку 7398 А “Витрати від отриманих кредитів, залучених вкладів (депозитів) за ставкою, яка вища, ніж ринкова” викласти в такій редакції: “7398 А “Витрати під час первісного визнання фінансових зобов’язань за вартістю, вищою/нижчою, ніж справедлива”.

Головний бухгалтер –
директор Департаменту
бухгалтерського обліку

Б. В. Лукасевич

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ В. І. Ричаківська
“ _____ ” _____ 2014 року